

Første ukerapport for influensasesongen 2018/19

Vi står ved oppstart av en ny influensasesong. Overvåkingen fra uke 40 viser at forekomsten av influensalignende sykdom er svært lav. Det ble påvist tre influensa A- og tre influensa B-virus. Det har vært sporadiske påvisninger av influensavirus gjennom hele sommeren i Norge, mest influensa A-virus, og blant disse mest subtype H3. I verden for øvrig varierer det hvilke virus som har vært mest vanlig, men i mange land har det vært mest av influensa A(H1N1)-virus.

Det er for tidlig å si hvilke virus som vil prege sesongen 2018/19 i Norge. Alle vanlige typer og subtyper/linjer av influensavirus er i omløp. Oppsummering av fjorårets sesong finnes oppsummert i [Årsrapporten for 2017/18-sesongen](#). I tillegg foreligger opplysninger om forekomsten av influensa mellom sesongene i [rapport som oppsummerer ukene 21-39](#).

Tabell 1. Status og utvikling i de ulike overvåkingssystemene

Overvåkingssystem		Uke 40	Status og utvikling
Influensalignende sykdom og alvorlig influensa	Influensalignende sykdom	0,3 % av legekonsultasjonene i primærhelsetjenesten	Lav intensitet Stabilt
	Innlagte med laboratoriebekreftet influensa*	1 innlagt med influensa A fra og med uke 40	Meget lavt antall Stabilt
Virologisk overvåking	Mikrobiologiske laboratorier	Antall analyserte prøver: 3283 Andel positive prøver: 6 (0,2 %) <ul style="list-style-type: none"> • 3 influensa A • 3 influensa B 	Middels Meget lavt, stabilt
	Fyrtårnprøver	1 analysert fyrtårnprøve, uten funn av influensa	Lavt

*Overvåkingen av innlagte med influensa dekker ca. 60 % av Norges befolkning

Klinisk- og virologisk overvåking

E-post: influenza@fhi.no

Mediehenvendelser

Telefon: 21 07 83 00

Folkehelseinstituttets influensasider:

www.fhi.no/influenza

Om rapporten

Folkehelseinstituttets ukentlige influensarapport samler data fra klinisk overvåking og virusovervåking i Norge, samt fra internasjonal influensaovervåking. Rapporten publiseres på torsdager og dekker uken før.

Informasjon om overvåkingen

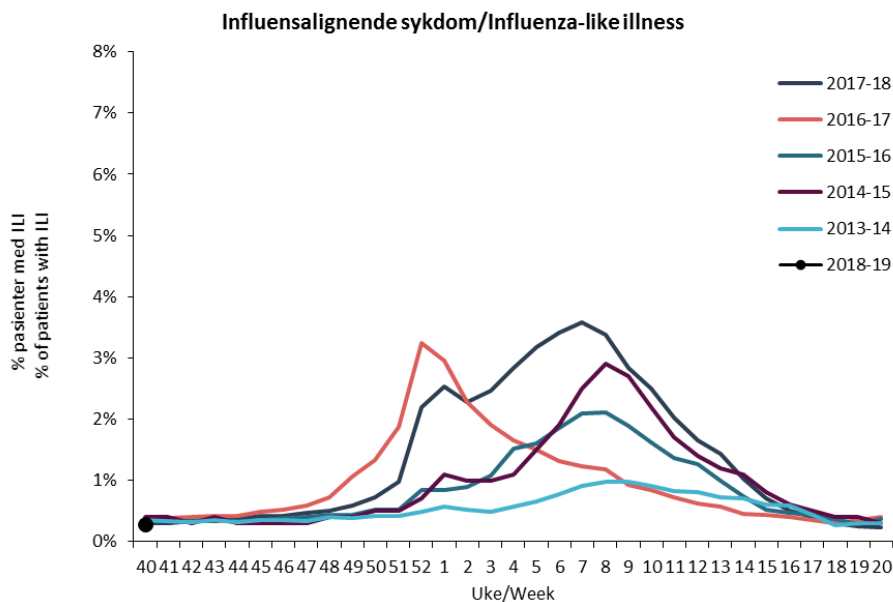
Mer informasjon om de ulike [overvåkingssystemene](#) for influensa finnes på [Folkehelseinstituttets temasider om influensa](#).

Ukerapporter fra sesongen 2017/18 finnes [her](#).

Rapport som oppsummerer sesongen 2017/18 finnes [her](#).

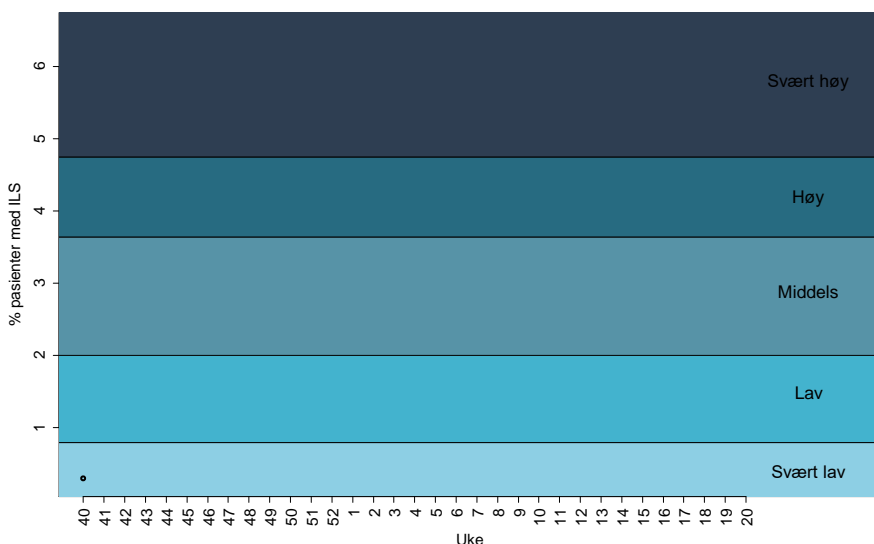
Overvåking av influensalignende sykdom

I uke 40/2018 fikk 0,3 % av dem som gikk til legen diagnosen influensalignende sykdom (ILS) (Figur 1). Dette indikerer svært lav influensaaktivitet (Figur 2).

Figur 1. Andel av pasienter som i konsultasjon hos lege fikk diagnosen influensa. Tallene for siste uke kan bli justert noe opp eller ned i neste rapport.

Aktiviteten var svært lav over hele landet (se kart lenger ned i rapporten). Det er ikke meldt om influensautbrudd i helseinstitusjoner siste uken.

Figur 2. Influenzaaktiviteten målt i intensitet for inneværende sesong.

Overvåking av influensalignende sykdom

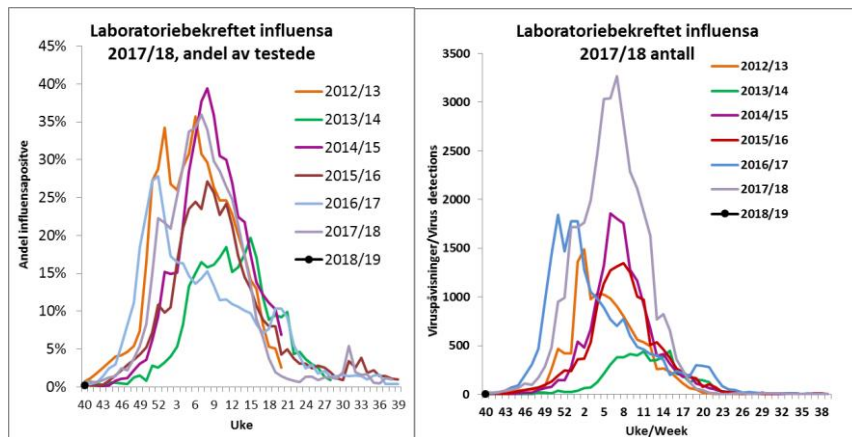
[Sykdomspulsen](#) registrerer data om influensadiagnoser fra alle landets fastleger og legevakter, og presenterer influensaaktivitet per fylke.

Tallene gir en indikasjon på aktiviteten av influensa, men angir ikke nøyaktig antall influensasyke.

Overvåkingen av influensalignende sykdom løper fra og med uke 40 på høsten til og med uke 20 på våren.

Virologisk overvåking

Data for uke 40 er basert på rapporter fra 17 av 18 deltagende laboratorier og er altså ikke helt komplette. Antallet laboratoriebekreftet influensa er lavt nivå. Andel positive av de testede er meget lav, 0,2 % (Figur 3).

Figur 3. Ukentlig andel (venstre) og antall (høyre) influensavirus-påvisninger denne sesong sammen med data fra tidligere sesonger. Data for siste uke er ikke fullstendige.

Det er hittil innrapportert 3284 analyserte prøver forrige uke hvorav tre prøver var positive for influensa A, to av disse subtypet som A(H3). Tre prøver var positive for influensa B (Figur 4). Virusovervåkingsdata fra foregående uker er oppsummert i [rapport for ukene 21-39/2018](#). Også i de foregående ukene har subtype H3 vært i flertall blant type A-virus. Andelen influensa B er høyere i uke 40 enn i de foregående ukene.

Fyrtårn

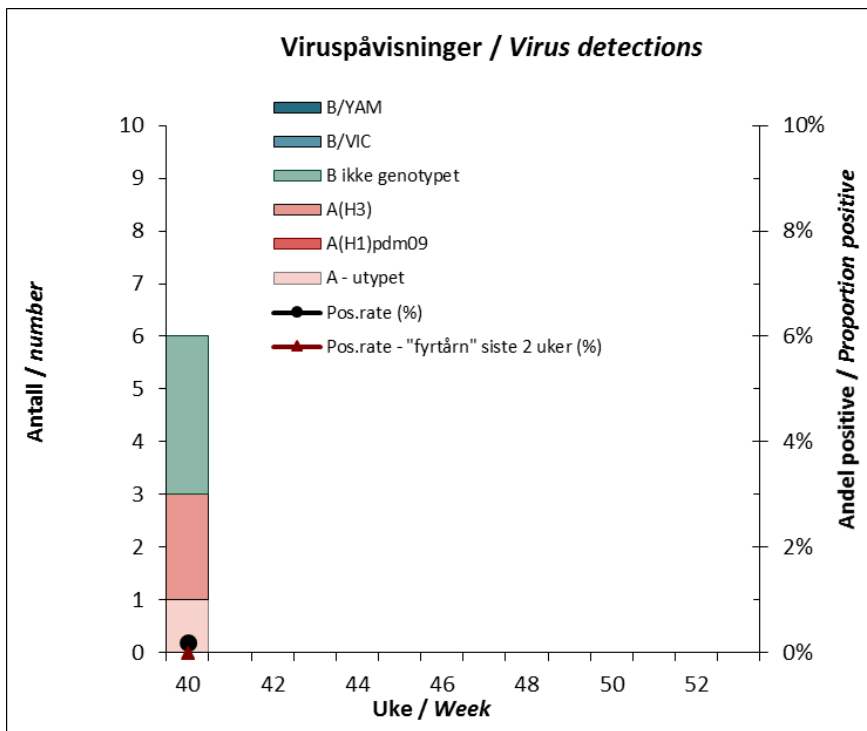
Det er hittil analysert én fyrtårnprøve fra forrige uke, uten at det ble gjort noe virusfunn.

Virologisk overvåking

Medisinsk-mikrobiologiske laboratorier rapporterer ukentlig til Folkehelseinstituttet om funn av influensavirus eller antistoff mot virus (serologi) i pasientprøver.

I tillegg sender et utvalg leger, såkalte Fyrtårnleger, inn prøver fra pasienter med influensalignende sykdom direkte til Folkehelseinstituttet for viruspåvisning og karakterisering.

Folkehelseinstituttet utfører også karakterisering av virus som andre laboratorier sender inn.

Figur 4. Meldte funn av influensavirus i Norge siden uke 40/2018. Figuren viser typefordeling av influensa A, subtyper av influensa A og influensa B pr. uke sammen med samlet positivrate. Tall fra virusovervåkingen fins i tabell 3 lenger ned i rapporten. Data for siste uke er ikke fullstendige og kan bli endret.

Overvåking av alvorlig influensasykdom

Laboratoriepåvist influensa hos sykehusinnlagte

I uke 40/2018 ble det mottatt rapporter fra 8 av de 9 mikrobiologiske sykehuslaboratoriene som deltar i overvåkingen*. Prøvene fra disse laboratoriene utgjør 42,4 % av alle prøver testet for influensa i Norge den siste uken. Av 1394 prøver som ble testet var 489 fra pasienter innlagt på sykehus. Influsavirus ble påvist hos 1 inneliggende pasient.

Overvåking av alvorlig influensa

Et laboratoriebasert overvåkingssystem av innlagte i sykehus med influensa ble innført i sesongen 2014-15. Ni mikrobiologiske laboratorier* deltar i denne overvåkingen. Disse betjener et opptaksområde på ca. 60 % av Norges befolkning. Overvåkingen gir en indikasjon på antall innlagte med influensa fordelt på alder og virustype.

*St. Olavs hospital, Førde sentralsykehus, Haukeland universitetssykehus, Stavanger universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold, Oslo universitetssykehus ULlevål, Sykehuset Innlandet Lillehammer og Sørlandet sykehus.

Influensavaksine

Det er for sesongen 2018/19 kjøpt inn trivalent injeksjonsvaksine til bruk i influensavaksinasjonsprogrammet. En firevalent vaksine er også tilgjengelig til fullpris via Folkehelseinstituttet eller apotekene.

Det er for denne sesongen allerede forhåndsbestilt over 523 000 doser vaksine til målgruppene for vaksinasjon. Distribusjonen er i gang og de siste fylkene vil motta vaksine i uke 43. Deretter vil vaksiner som er bestilt etter fristen for forhåndsbestilling og vaksiner til personer utenfor målgruppene bli sendt ut.

For sesongen 2018/2019 inneholder trivalent influensavaksine for den nordlige halvkule følgende virus:

- et A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-lignende virus;
- et A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-lignende virus; og
- et B/Colorado/06/2017-lignende virus (B/Victoria/2/87 lineage)

Firevalente vaksiner inneholder i tillegg et B/Phuket/3073/2013-lignende virus (B/Yamagata/16/88 lineage). Dette er inkludert i nesprayvaksinen til barn, som også kan bestilles hos Folkehelseinstituttet.

I den kommende sesongen vurderer Folkehelseinstituttet at trivalent og firevalent vaksine er likeverdige med tanke på beskyttelse mot de virus det er sannsynlig at kan bli utbredt i Norge. Dette er også i tråd med WHO's vurdering. Influenza B Victoria-komponenten i den trivalente vaksinen vil også kunne gi noe kryssbeskyttelse mot et influensa B Yamagata-virus dersom dette mot formodning skulle dominere virusbildet også den kommende sesongen.

Per 10. oktober er i underkant av 40 000 influensavaksinasjoner registrert i SYSVAK. Dette er forventet å øke raskt i løpet av den nærmeste måneden etter hvert som kommuner og helseforetak kommer i gang med sine vaksinasjonskampanjer.

Årets vaksine mot sesonginfluensa

For sesongen 2018-2019 inneholder influensavaksinen 3 virusvarianter:

- et A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-lignende virus
- et A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-lignende virus
- et B/Colorado/06/2017-lignende virus (B/Victoria/2/87 lineage)

Firevalente vaksiner inneholder i tillegg et B/Phuket/3073/2013-lignende virus.

Se [Vaksineanbefalinger influensa](#) for mer informasjon om hvilke risikogrupper som anbefales å ta vaksine mot sesonginfluensa.

For mer detaljert informasjon om influensavaksine og bakgrunn for anbefalinger se <https://www.fhi.no/sv/influensa/influensavaksine/>

Vaksinasjonsdekningstall for sesongen 2016/17 fra SYSVAK og fra SSB finnes på [Norges helse](#) og [Kommunehelse](#). På fhi.no finnes informasjon om [Vaksinasjonsdekningstall for influensavaksine 2017/2018](#).

Antiviral behandling

Ved influensasykdom, spesielt hos personer tilhørende risikogruppene, bør behandlende lege vurdere behovet for bruk av antiviralia. Dette gjelder både for vaksinerte og uvaksinerte personer. Behandling bør igangsettes tidligst mulig i sykdomsforløpet. Pasienter som er så syke at de legges inn i sykehus, bør alltid vurderes for antivirale legemidler, selv senere i forløpet.

Overvåking av resistens mot antivirale legemidler

Influensasenteret ved Folkehelseinstituttet overvåker løpende følsomhet hos influensavirus for aktuelle antivirale legemidler. Særlig har man årvåkenhet for eventuell resistens mot oseltamivir (Tamiflu®). Det er ikke påvist resistens blant de virus som er undersøkt så langt i sesongen eller i foregående måneder.

Internasjonal influensaaktivitet

WHO rapporterte 5. oktober at influensaaktiviteten var avtakende i mange land på den sørlige halvkule. Sør-Amerika har hatt mest influensa A(H3) og er kan hende preget av virus som allerede har vært hos oss. Omfanget der kan se ut til å ha vært større enn i 2017. I sørlige Afrika har det først vært en topp med A(H1) og deretter en noe mindre topp med influensa B, der en høy andel ser ut til å være genotype Victoria. I Oseania er aktiviteten også på vei ned og ser ut til å ha vært lavere enn i 2017. Også her at det vært mest influensa A(H1).

FHIs råd om antiviral behandling:

[Smittevernveilederen - Influenza](#)

Aktuelle lenker

WHOs influensasider:

<http://www.who.int/influenza/en>

European Influenza Surveillance Network (EISN, dekker EU/EØS):

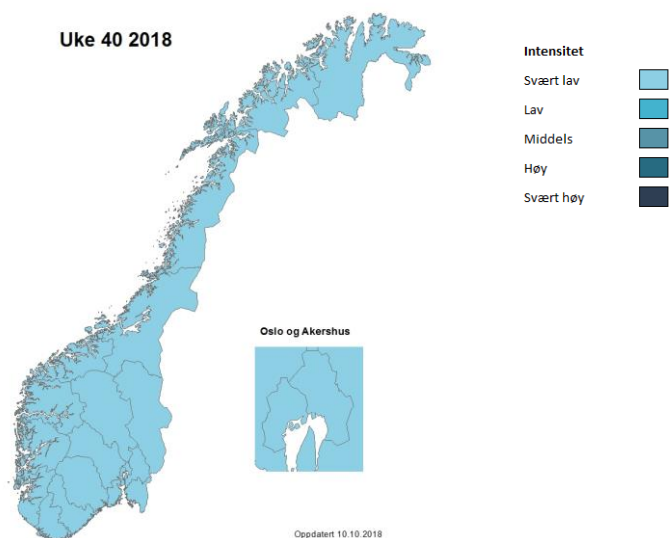
http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/seasonal_influenza/Pages/index.aspx

Flu News Europe (dekker WHOs Europaregion):

<https://flunewseurope.org/>

Kart med tall fra Sykdomspulsen for influensaovervåking

Kartene under viser den rapporterte forekomsten av influensalignende sykdom i uke 40. Nytt av årets sesong er at det presenteres intensitet beregnet etter fylkesvise terskelverdier. Terskelverdiene baserer seg på fylkets egne verdier for foregående sesonger.

Tall fra laboratoriebasett influensaovervåking

Tabell 3. Analyser for influensavirus ved landets laboratorier, inkludert WHO Nasjonalt influensasenter på Folkehelseinstituttet. Data for de siste ukene er ikke fullstendige og kan bli endret.

UKE/ week	Viruspåvisninger/Virus detections							
	Prøver/ Specimens	% positive	A(utypet) not subtyped	A(H1) pdm09	A(H3)	B ikke genotypet not lineage typed	B/ Victoria lineage	B/ Yamagata lineage
40	3283	0,2 %	1	0	2	3	0	0
Total	3283		1	0	2	3	0	0
UKE/ week	Prøver/ Specimens	% positive	A(utypet) not subtyped	A(H1) pdm09	A(H3)	B ikke genotypet not lineage typed	B/ Victoria lineage	B/ Yamagata lineage
		Type A:	3	Type B: 3				